

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

ENGLISH

reg : lab



Danske erfaringer efter kommunereformen.

LUK-samling, Fornebu, 24. februar 2014

Indhold

- Hvad er REG LAB?
- Strukturreformen i Danmark
- Eksempler
- Generelle udviklingstrends (uanset reform)
- Evaluering af reformen

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

ENGLISH

e g : 1 a b

Hvad er REG LAB?

reg : lab

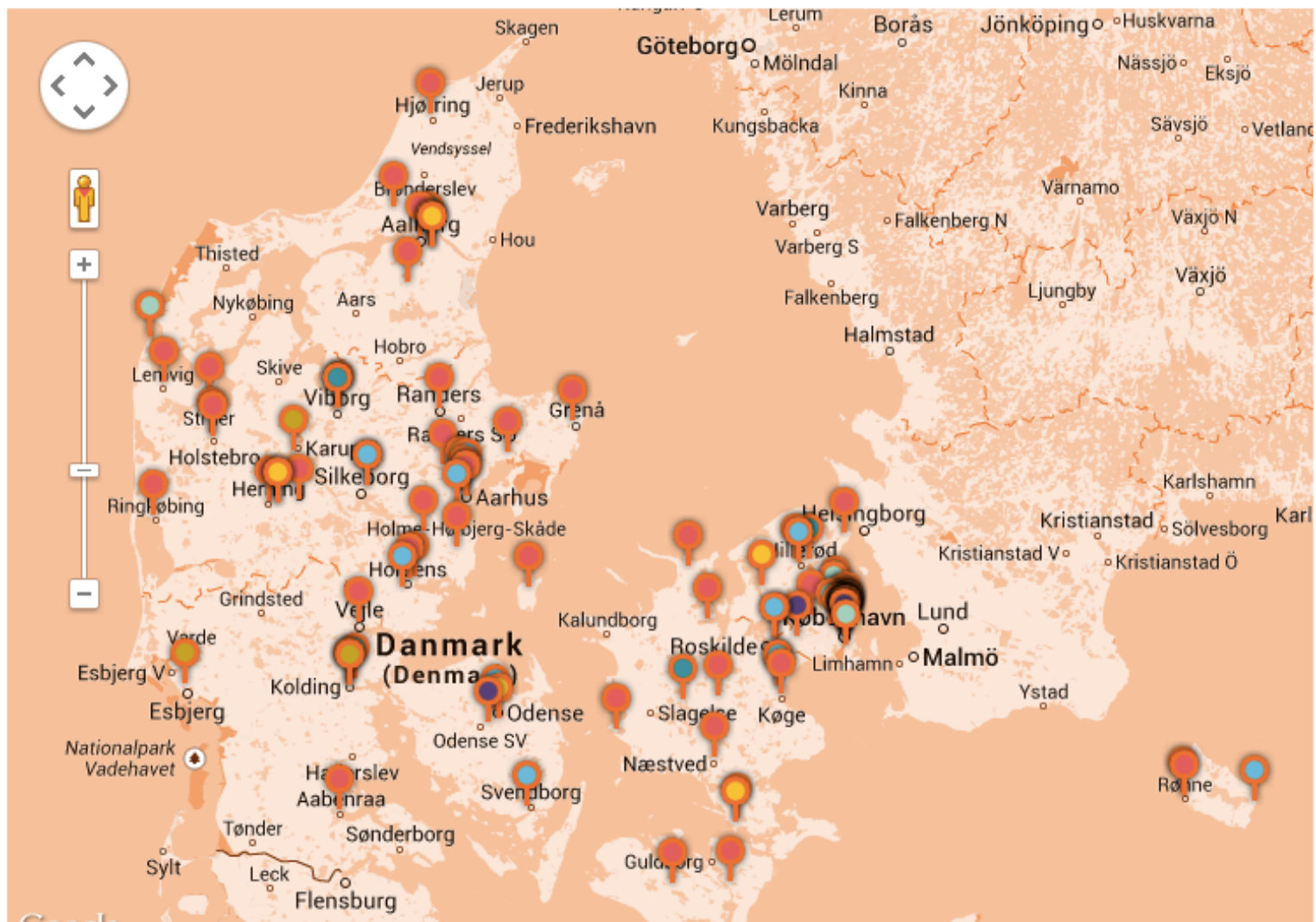
REG LAB

- REG LAB = **REG**ional **L**æring, **A**nalyse og **B**est practice.
- Et medlemsbaseret ”laboratorium” der indsamler, udvikler og formidler god praksis inden for **regional erhvervsudvikling**.
- Stiftet primo 2005. I høj grad motiveret af den danske **kommunalreform**.
- Fra januar 2008 formaliseret som ”ikke-erhvervsdrivende forening” med generalforsamlingsvalgt bestyrelse.
- 100% Medlemsfinansieret og uafhængig af politiske interesser.

REGLAB

● ERHVERVSRÅD OG VÆKSTHUSE	● KLYNGEORGANISATIONER	● KOMMUNE	● MINISTERIER OG STYRELSER
● ORGANISATIONER	● VIRKSOMHED	● REGIONER	● UDDANNELSES- OG VIDENINSTITUTIONER

Regioner ▼ Kommuner ▼



Hvem er med?

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Regioner	5	5	5	5	5	4
Kommuner:	31	31	35	35	35	37
Erhvervsråd:	10	8	7	5	4	4
Ministerier:	2	2	2	2	2	2
Videninstitutioner:	12	15	17	20	23	25
Organisationer:	13	12	11	10	7	8
Væksthuse:	4	4	4	5	5	5
Klyngeorganisationer	8	8	7	9	9	9
Virksomheder:	9	11	10	11	10	10
I alt:	94	96	98	100	100	104

Se aktuel medlemsfortegnelse på www.reglab.dk

Aktiviteter

Afholdelse af seminar, workshops, konferencer inden for aktuelle temaer eller hvor der er behov for at sætte dagsordenen – gerne på tværs af flere medlemsgrupper.

Fokusanalyser inden for områder, hvor medlemmerne har brug for ny viden og fælles referencerammer. Analyserne skal bygge på god praksis fra ind- og udland og være anvendelige for medlemmerne både i deres daglige og i deres strategiske arbejde.

Sparring med medlemmerne om aktuelle problemstillinger.

Formidling af REG LABs fokusanalyser – gerne koblet til medlemmernes konkrete kontekst.

Sparring – fagligt, processuelt.

Networking – mellem medlemmer og internationalt. Arbejde for videndeling og erfaringsudveksling.



REG LABs fokusanalyser



Cases

Oplevelses-
baseret
forretnings-
udvikling

1

2

3

4

5

7

8

0

FREMTIDENS
INDUSTRI
I DANMARK

?

?

10 DEBATPUNKTER OM
ERHVERVSUDVIKLING I YDEROMRÅDER

Et indlæg i den danske udkantsdebat

UDARBEJDET FOR REG LAB af Mai
Henrik Toft Jensen, Kamilla Hansen M
fra RUC/ Institut for Miljø, Samfund o
Forandring/ Geografi

reg.lab

Fremtidens
erhvervsservice og
iværksætterpolitik

- en guide til flere vækstvirksomheder

Analysen er finansieret af
Erhvervs- og Byggestyrelsen
REG LAB
Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Aalborg Samarbejdet
Odense Kommune

Fokusanalyse 4 - Marts 2007

ERHVERVSUDVIKLING DER VIRKER
- I YDEROMRÅDER OG LANDDISTRIKTER

STATISTISK KORTLÆGNING OG
SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

REG LAB DELRAPPORT

01

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

ENGLISH

e g : 1 a b

Strukturreformen i Danmark

reg:lab

Om reformen

Strukturreformen 1. januar 2007 skabte en ny regional struktur

Baggrund: Forvaltningsenhederne (kommunerne og regionerne) var **uhensigtsmæssigt små** i forhold til den opgaveløsning, som lovgivningen kræver.

Ønske: effektivisering.

Ny arbejdsdeling mellem de offentlige myndigheder og gennemført en finansierings- og udligningsreform. Centralisering og decentralisering.

Principper:

1 region, ét universitet, ét sundhedsvæsen (sygehus-struktur).

Kommuner: En kommune, én by. Eller: mindst 30.000 indbyggere.



Fra 271 til 98 kommuner
62 fusionerede - 36 fusionsfri
Fra 4.677 til 2.468 lokalpolitikere
Fra 14 amter til 5 (sygehus-) regioner uden skatteudskrivning, men folkevalgt
Minimum 20.000 (30.000 indbyggere)
Fra gennemsnit på 20.000 til 55.000 indbyggere

Reformens mål

”Målet med reformen er at fastholde og videreudvikle en demokratisk styret offentlig sektor, hvor der er etableret et solidt fundament for en fortsat udvikling af det danske velfærdssamfund.

Vi har i Danmark en lang tradition for at tage os af de mest sårbare i vores samfund og investere i mennesker og fremtiden. Det skal den offentlige sektor have endnu bedre muligheder for at gøre fremover.

Vi skal derfor fremtidssikre den decentrale offentlige sektor, som er et særkende for Danmark, ved at skabe bæredygtige enheder med et klart ansvar for at levere velfærdsydelser af høj kvalitet til danskerne.”

”Grundlæggende ønsker regeringen med reformen at konsolidere og styrke den decentrale danske model.”

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

ENGLISH

e g : 1 a b

Eksempler

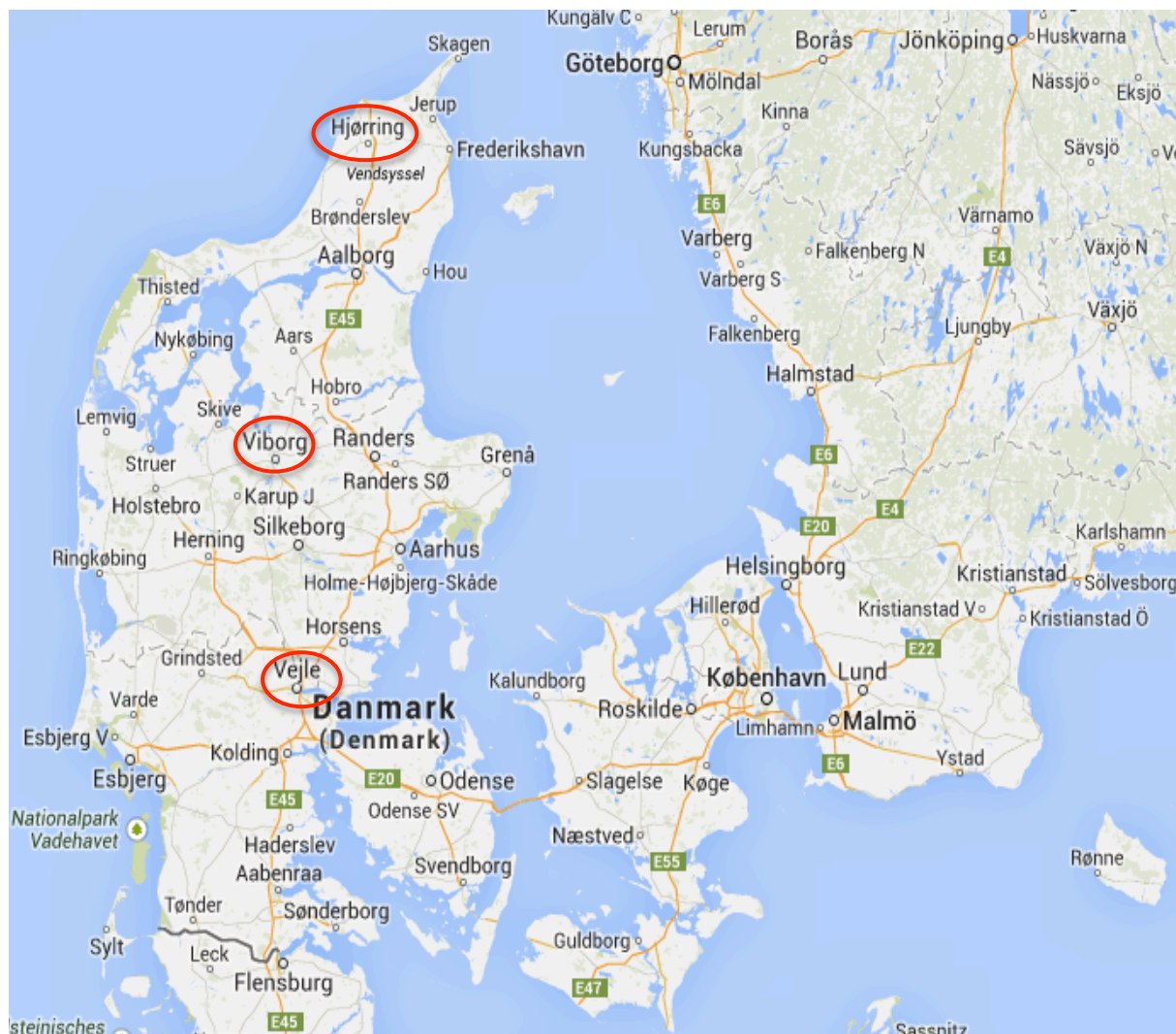
reg:lab

Mange kommuner er
sammenlagt af 3-6
kommuner med én klar
'hovedstad'

Start: Problem
Nu: OK

Skolelukninger og
protester.

Lokal mobilisering.



A tale of two cities.

Sammenlægning med to eller tre centre giver store konflikter.

Typisk er ingen af de to centre stærkt.

Konflikten fortsætter. Sol og vind fordeles lige. Mindre byer klemmes.

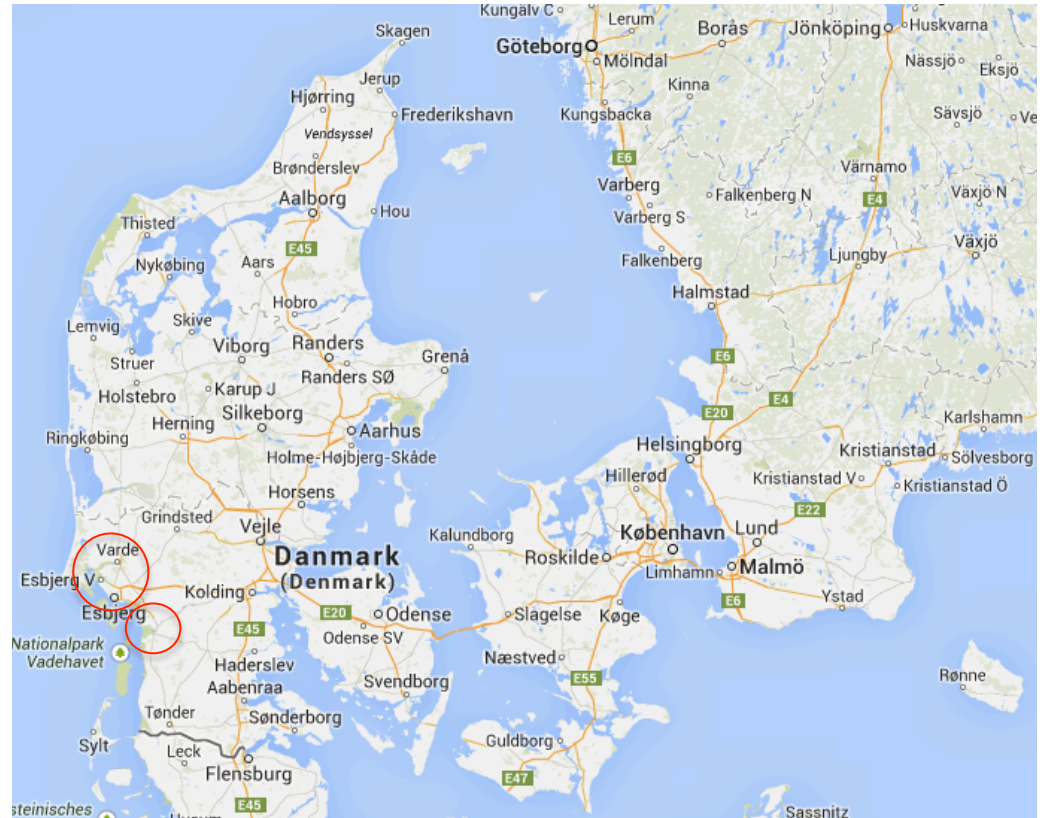
Positivt: Rivalisering skaber initiativ. Hellere en god rivalisering end apati.



Følelser!

Esbjerg Kommune rummer én stor by – Esbjerg, Danmarks 5. største by. Men også Ribe som er lille, men som er det gamle historiske center med stor selvfølelse.

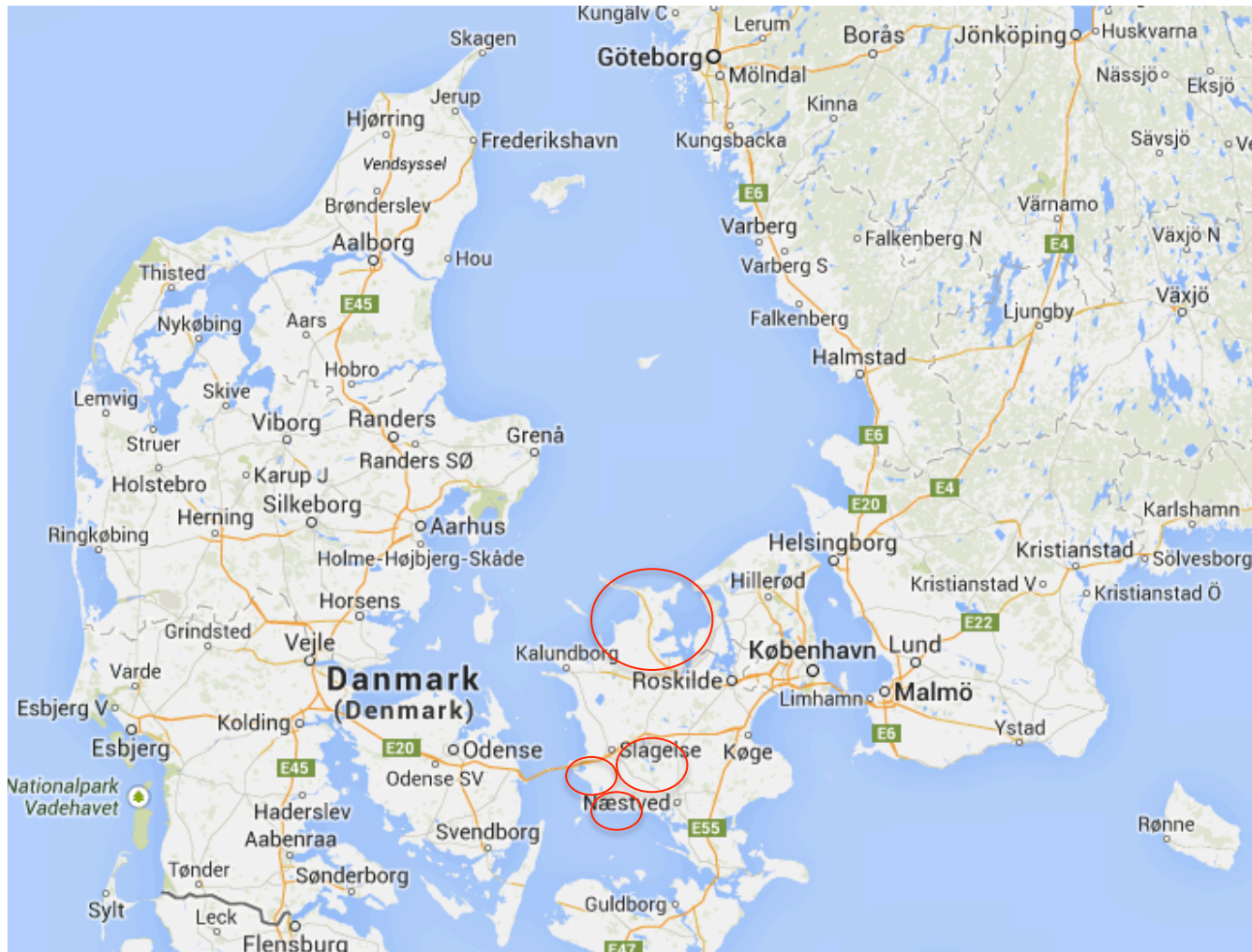
Store følelsesmæssige konflikter!



Kommuner uden en klar hovedstad.

Odsherred Kommune skal hele tiden balancere udvikling på tværs af et område med 3 byer, hvoraf ingen har centerby-potentiale.

Tre byer som alle har centerby-potentiale! (Skælskør, Slagelse og Korsør).



Kommunesammenlægningen var ikke nok!

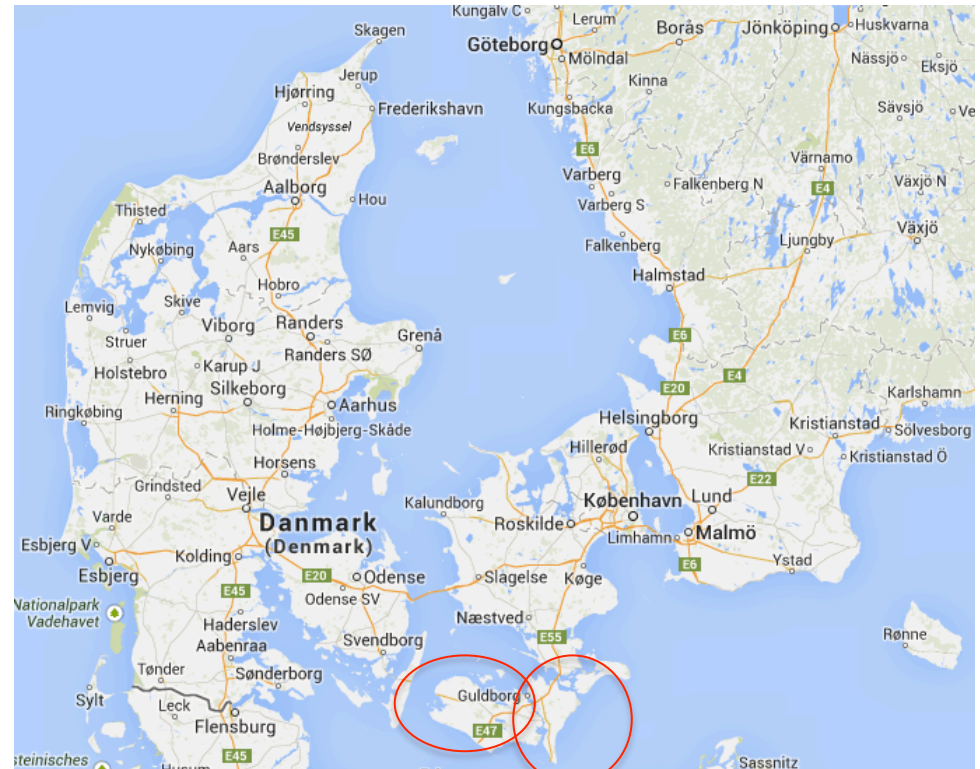
Lolland og Guldborgsund kommuner er gået i samarbejde fordi kommunesammenlægningen ikke var vidtgående nok på erhvervsområdet.

Det er et udkantsområde, som må kæmpe hårdt for at få erhvervsudviklingen til at fungere.

Kommunesammenlægningen var tiltænkt at give kritisk masse, men på Lolland vurderede man at på erhvervsområdet at reformen ikke tilstrækkelig!

Man har stiftet *LF Business* som løfter erhvervsområdet på tværs af de to kommuner.

Også andre kommuner taler om mere sammenlægning. Eller mere samarbejde.



Ikke one-size fits all!

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

ENGLISH

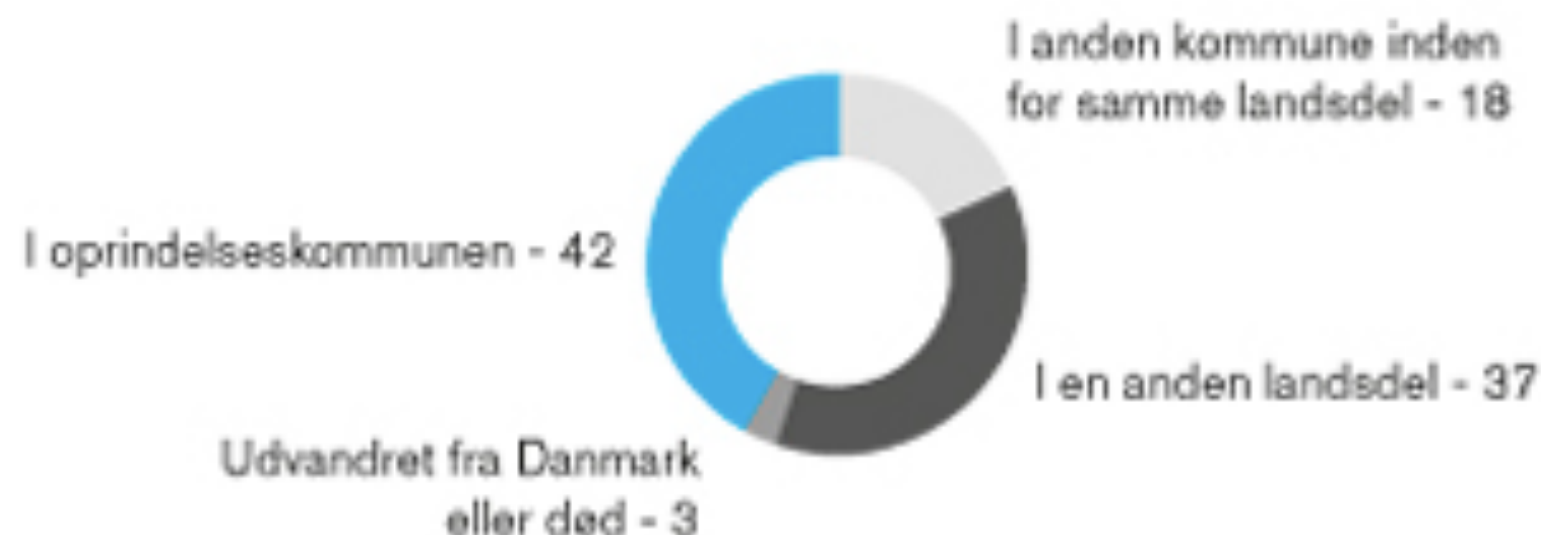
e g : 1 a b

Udviklingstrends – lidt om flyttetrends

reg:lab

Hvor bor 1979-årgangen nu? (%)

Pr. 1. januar 2013.



Note: Oprindelskommunen er defineret som den kommune, hvor man boede, da man afsluttede grundskolen

Kilde: Momentum på baggrund af Danmarks Statistik

Her bor den højeste andel af 1979-årgangen stadig i hjemkommunen (%)

Pr. 1. januar 2013

1	Aalborg	59,8%
2	Randers	58,5%
3	København	57,4%
4	Esbjerg	54,5%
5	Slagelse	54,0%
6	Odense	53,4%
7	Aarhus	52,9%
8	Fredericia	52,2%
9	Horsens	51,2%
10	Kolding	51,0%

Note: Tabellen viser den andel af 1979-årgangen, som primo 2013 var bosat i den samme kommune, som da de tog afgangseksamen fra grundskolen

Kilde: *Momentum på baggrund af Danmarks Statistik*

Her bor den laveste andel af 1979-årgangen stadig i hjemkommunen (%)

Pr. 1. januar 2013

1	Læsø	14,8%
2	Rudersdal	16,4%
3	Hørsholm	16,9%
4	Fanø	18,6%
5	Allerød	19,4%
6	Lyngby-Taarbæk	20,5%
7	Ærø	21,5%
8	Samsø	21,6%
9	Furesø	21,7%
10	Vallensbæk	22,0%

Note: Tabellen viser den andel af 1979-årgangen, som primo 2013 var bosat i den samme kommune, som da de tog afgangseksamen fra grundskolen

Kilde: Momentum på baggrund af Danmarks Statistik

Andel af 1979-årgangen, der bor i hjemkommunen i 2013

- 14-25 %
- 26-37 %
- 37-49 %
- 49-60 %

Lands gennemsnit: 41,9%



Note: Kortet viser den andel af 1979-årgangen, som primo 2013 var boet i den samme kommune, som da de tog afgangseksamen fra grundskolen.
 Kilde: Mønstrem på baggrund af Danmarks Statistik

ØKONOMISK KRISE
DEMOGRAFISK UDFORDRING

Økonomiske nedskæringer var nødvendige.
Reform eller ej.

Hvad sker der byerne i småkommuner som bliver del af større kommuner – går det at holde liv i disse efter en kommunesammenlægning?

- Befolkning og erhvervsliv bevæger sig mod større byer. Dette handler om globalisering og ændringer i virksomhedernes ejerstruktur og marked. I realiteten er mange småbyer under pres. Samtidig har den offentlige økonomi været under voldsomme nedskæringer/effektiviseringer i de senere år.
- Mange opleve, at aktiviteter i de tidligere 'hovedstæder' er forsvundet efter kommunesammenlægningen. Men denne udvikling var uafvendelig – reform eller ej.
- I den første tid efter reformen talte man mange steder om at 'der skal være lys tændt i alle rådhusene', altså at sammenlægningen ikke må få nogen konsekvenser i form af nedlægning af lokale funktioner. Dette er dog modnet over tid og mange steder er man i dag klar over, at man SKAL effektivisere, og at det er bedre at have i det mindste én stærk hovedby med kvalificeret offentlig service, end dårlig service.

KLYNGE
UDVIKLING

ERHVERVS
SERVICE
OG
IVÆRKSÆTTERI

OPLEVELSES
ØKONOMI

UDDANNELSE
OG FORSKNING

REGIONAL
UDVIKLING

NYHEDERN
IEDERNYHE
DERNYHEDE
RNYHEDERN
IEDERNYHE
ERNYHEDE
NYHEDERN
IEDERNYHE

OM REG LAB

MEDLEMSKAB

LOG IND

BIBLIOTEK

JOBMARKED

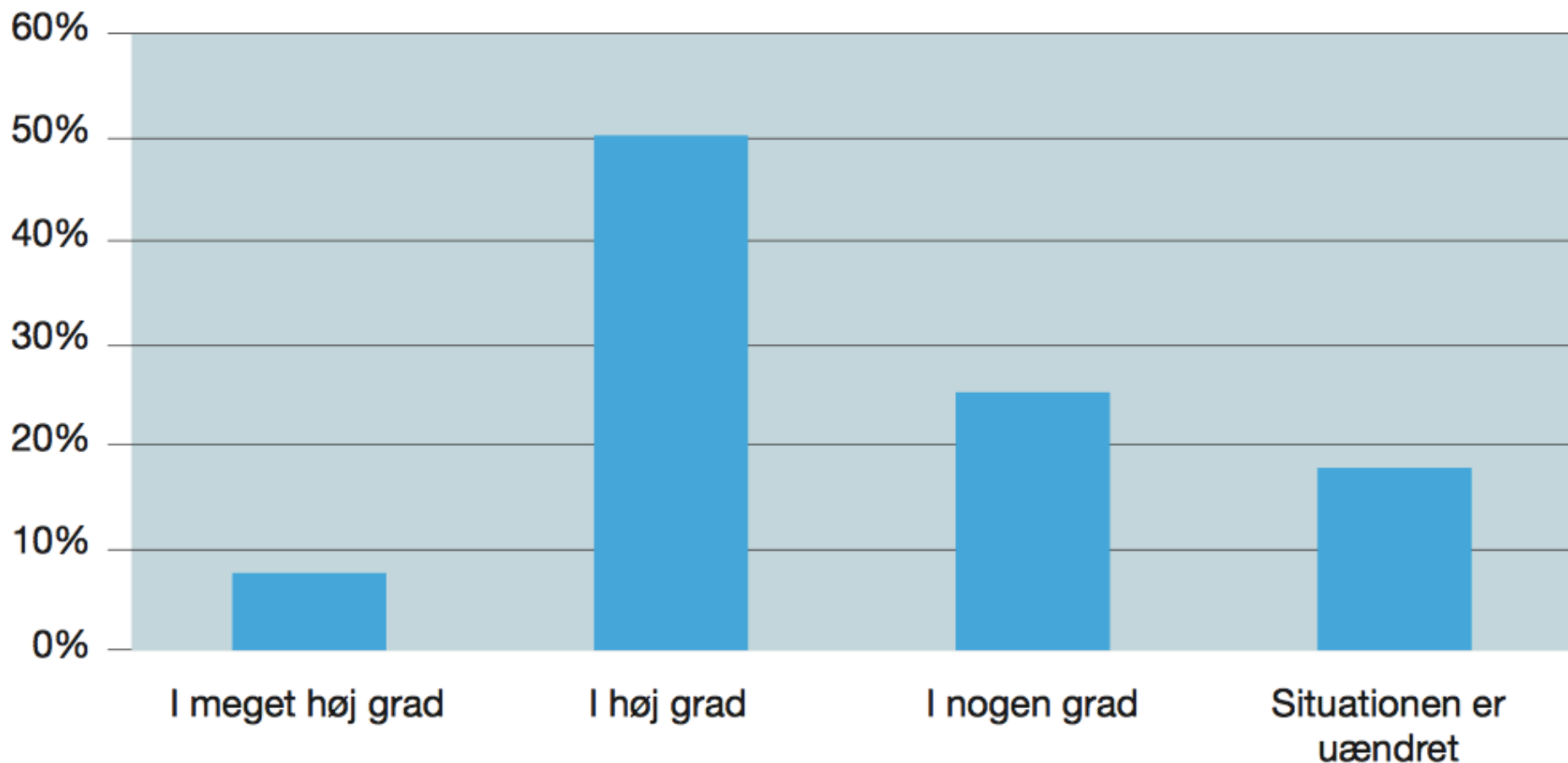
ENGLISH

e g : 1 a b

Evaluering af reformen

reg:lab

Figur 1. Har kommunalreformen bidraget til at øge den faglige bæredygtighed i kommunen/regionens opgaveløsning?

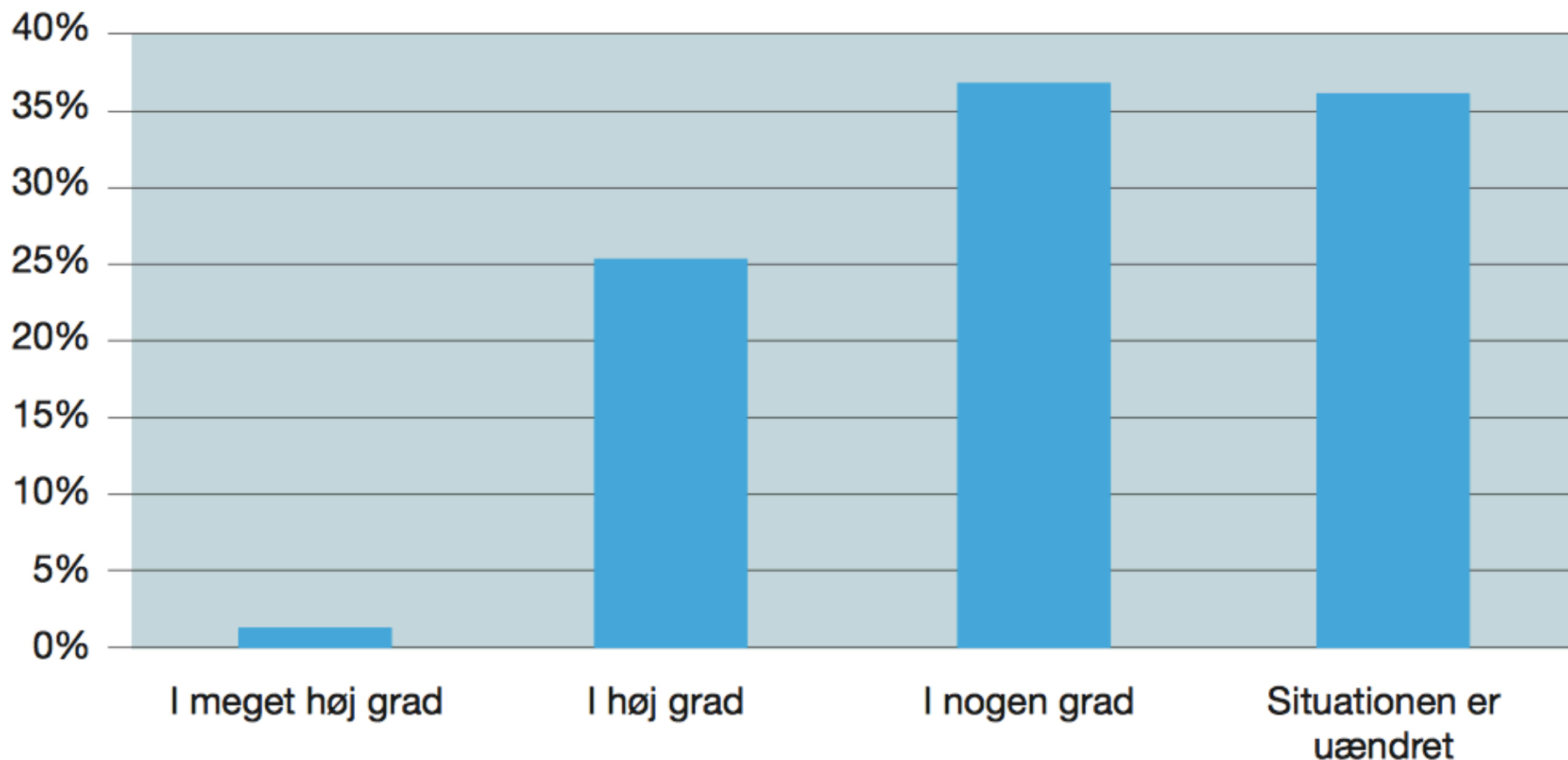


N=88 kommuner/regioner

Tabel 3. Hvis den faglige bæredygtighed i en eller anden grad er øget. Nævn de tre sektorområder, hvor den faglige bæredygtighed er øget mest:

Sektorområde	1. prioritet
Natur, miljø og planlægning	41 pct.
Sundhedsområdet	22 pct.
Det sociale område	18 pct.
Skoleområdet	7 pct.
Beskæftigelsesområdet	6 pct.
Erhvervsservice	4 pct.

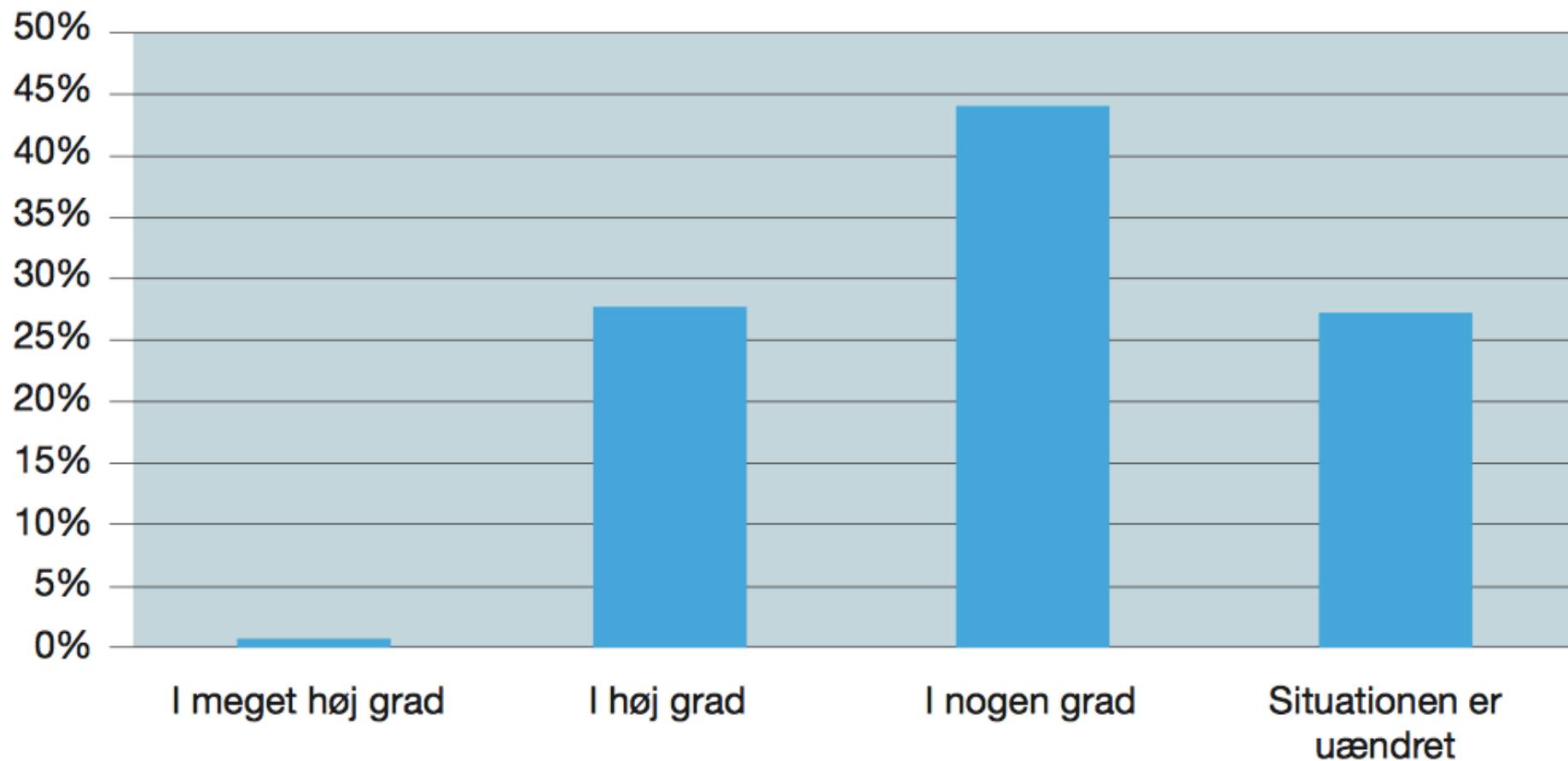
Figur 3. Vurderer du, at den kommunale/regionale administration er blevet mere effektiv som følge af kommunalreformen?



N=87 kommuner/regioner

Mission Control

Figur 4. Vurderer du, at den kommunale/regionale administration fortsat kan blive mere effektiv de næste par år som følge af kommunalreformen?



N=79 kommuner/regioner

Frygt

Mange borgmestre ønsker at modvirke sammenlægninger for at bevare deres egen status/job.

”Nu siger de, at vi ikke vil mærke forringelser, men snart vil de lukke vores lokale skoler, biblioteker og kommunekontor.”

Det bliver en demokratisk katastrofe. De store kommuner vil dominere de små i de ny kommunalbestyrelsen

Der bliver for langt til rådhus og politikere. Folk gider ikke at stemme mere.

Realiteter

Bekræftet i Hovedstadsregionen. Men i andre dele af landet gik reformen længere med flere sammenlægninger end først ventet

Der er sket en centralisering i kommunerne. Men om det skyldes reformen er tvivlsomt.

De mindre kommuner er overrepræsenterede i 79% af de sammenlagte kommuner.

Styrket folkelig opbakning: Stemmeprocenten steg fra 65,8 % til 71,9 % - holder det?

Effekter

Samarbejde mellem kommunerne er blevet markant stærkere efter reformen: Uformelle samarbejdsflader, konkrete samarbejder om specifikke opgaver, bredere strategiske, formaliserede samarbejder.

Samarbejde mellem kommuner og regioner er udfordret. Reelt en kamp om opgaver, magt og eksistens.

Regeringens evaluering 2013

- Ramme for en robust offentlig sektor
- Bedre faglig og økonomisk bæredygtighed
- Større effektivitet - ikke fuldt realiseret
- Nytænkning og innovation styrket
- Større politisk fokus på strategier og politikker - mindre på enkeltsager

Evaluering - fortsat

- Opgavejusteringer på de specialiserede områder (fysisk/psykisk) og sundhed
- Regionerne overlever - har vist en produktivitetsvækst på 3 - 5 % årligt
- Frivillige kommunefusioner fortsat mulige, men den "brændende platform" er væk

Reformens mangler

- Mindste størrelse 20.000 for lavt: Specialopgaver til kommunerne kræver en kommunestørrelse på 40-50.000
- For mange uklare opgavesnit og finansieringssystemer
- For få politikere?
- Ingen udvikling af det politiske system
- Borgerne og nærdemokratiet blev overset i planlægningen. Problemet viste sig reelt mindre, men dominerer fortsat i debatten.

Perspektiverne –kort sigt

- Reform og økonomisk krise med 0-vækst har moderniseret kommunestyret
- Reformen har beskyttet selvstyret (regional og lokal autonomi).
- Styrket strategisk professionel topledelse. Stærkere rekruttering, stærkere lederskab).
- Innovation - et centralt nyt policyområde (rehab, frivillighed, medskabelse).